

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 29-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938 Október 24.
VII. évfolyam, 282. szám.

Hétfő

II. Károly király Őfelsége végig szemlélte a tengeri és folyami flotta dunai felvonulását Ma nagy katonai diszszemle lesz Tecuciban

(BUCURESTI.) Őfelsége II. Károly király elnöklétével ma reggel kezdődött meg a tegnapi befejeződött nagy királyi hadgyakorlatok bírálati megbeszélése. A tanácskozásokon jelen voltak a vezérkar, a „vörös” és „kék” hadsereg, a hadgyakorlati vezérkar vezetői és a más katonai előkelőség. Ebéd után Dunán a hadgyakorlatokon résztvevő tengeri és folyami egységek felvonulnak. A hajók felvonulását Őfelsége, valamint kísérete, a kormány tagjai, tábornokok, katonai attasék és meghívott előkelőségek a Kogălniceanu monitor felületén foglalva helyet, nézték végig. A diszszemle után Őfelsége felavatta az öt monitort és megejtette az első kapocsütést azon az új tengeralattjárón, amelyet a galacii hajóépítőműhely készítenek. Este 7 órakor Őfelsége a hadgyakorlatokon résztvevő előkelőségek különvontan Tecuciba mentek, ahol vasárnap reggel a hadgyakorlatok végeztével nagy díszmenet lesz. Ezen részt vesznek a hadgyakorlatokon résztvevő összes csapattestek.

Mihály nagyvajda utja
(BUCURESTI.) Mihály nagyvajda Galatiból, ahol részt vett a királyi hadgyakorlatokon, vadászatra a Duna-ágakba utazott a Filipoiu-csaterna vidékére, majd Brailán keresztül este visszatért Galatiba.

UJABB KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK

(BUCURESTI.) A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy a legfőbb karlügyi tanács beható megbeszélés alávetette az ablaküveg árának felemelésére vonatkozó kartell-kérést, de azt elutasította és ugyanakkor ebben az ügyben vizsgálatot is rendelt el.

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter törvényrendeletet terjesztett aláírásra Őfelsége elé, amely a nemzetvédelem céljaira szükséges újabb árucikknek kivételét tiltja meg további intézkedésig.

Ezek között szerepelnek a bárányjuh és berbécs bőrök (a karakul fajták kivételével), a nyers és kikészített bőrök, bármiféle kikészített nagy vágó állatok bőrei, talpak és a bőrből készült egészségügyi kötszerek, a bőrből készült ruhaneműek, fonalak, gyapjuszőttestek, juttaválszok, juttaszok és egyéb vászonfélék. Tilos a bármiféle nyers gyapju kivitele, gyapotfonal, gyapotcérna, vatta, gyapotharisnya és szőttestek kivitele is. Az idevonatkozó régi rendelkezések ezzel érvényteleneké váltak. Ugyancsak a nemzetgazdasági minisztériumból közlik, hogy a német-román kereskedelmi tárgyalások idejét későbbre halasztották, mert a német küldöttség megjelenése néhány

napi késedelmet szenved. A földművelődésügyi minisztérium az egész országban kimutatást készít a mezőgazdasági birtokokból kitüntetve, hogy azok közül mennyi van román kézen.

SZIGORU ELLENŐRZÉS

A miniszterelnökség az összes minisztériumokhoz körrendeletet küldött, amelyben intézkedéseket kér azokra az alapokra nézve, amelyek nem tartoznak a nyilvános könyvelési törvény rendelkezései alá. Ezekről pontos adatokat kell a miniszterelnökségnek bejelenteni. A miniszterelnökség egyben a pénzügyminiszterrel egyetemben elrendelte, hogy

az összes letéti alapokat a Jegy-

bankhoz, vagy a Letéti Pénztárhoz kell befizetni.

Ezekből az alapokból kifizetéseket csak a pénzügyminiszter engedélyével lehet eszközölni. Ugyanakkor a kormány végleges módon szabályozza az ugynevezett titkos alapok kérdését is, felszólítva a megyéket, illetve a minisztériumokat, hogy az azokra vonatkozó pontos felvilágosításokat is a legsürgősebben adják meg. Végül intézkedés történt arra nézve is, hogy

az összes köztisztviselők adjanak nyilatkozatot vagyonukra vonatkozóan,

valamint arra nézve, hogy vagyonukat hogyan szerezték.

Aláírás előtt áll a brit-olasz egyezmény

Prága kezdeményezésére hír szerint a jövő héten újra megindulnak a magyar-csehszlovák tárgyalások. Jelentős változások a francia külpolitikai vezetésnél. Leírhatatlan állapotok a meghódított Kantonban. Nagyjelentőségű tanácskozások a csehszlovák fővárosban — Római híradás szerint Sztalin állította meg a németeket.

Az elmúlt 24 óra legérdekesebb eseménye a Daily Express azon közlése volt, hogy a brit-olasz egyezmény Spanyolországra nézve teljesen készen áll az aláírásra. A hír, amelyet hivatalosan még nem erősítettek meg, jelentőségében egyértékű volna a müncheni egyezménnyel, mert ezáltal Nagybritánia olyan másfél éve megoldatlanul húzódozó problémától szabadulna meg, amely sok ellentét kiélezője volt az európai nemzetek között. Hasonló érdeklődés kíséri azokat a közléseket amelyek a tervezett francia-német meg egyezés előkészítéséről szóltak. A jelentések még nem egyöntetűek és nélkülözik a megerősítéseket, de már maga az a tény, hogy a világháború vége óta farkasszemet néző két nagyhatalom között a régi viszály megszüntetésének ez a módja szóba jöhetett, rendkívül jelentőségteljes. Talán most bekövetkezhetik a rég várt megegyezés. Erre vall a nagyarányú franciaországi diplomata kicserélési folyamata, valamint a francia külügyminisztérium bizonyos átstrukturizálása. A magyar-cseh kérdésben a diplomáciai megbeszélések tovább tartanak a vizsály végleges és békés elrendezésére. Beavatottak szerint itt a kedvező megoldást rövidesen remélni lehet a négy nagyhatalom beavatkozásának szükségessége nélkül.

Aláírás előtt a brit-olasz egyezmény Spanyolországra vonatkozó része

(LONDON.) (Reuter.) (Rador.) A Daily Express tegnapi számában szenzációs cikket közöl arra vonatkozólag, hogy a gróf Ciano és lord Perth között lefolytatott megbeszélések a spanyolországi helyzetre vonatkozólag teljes megegyezéssel végeztek. Ugyanez a lap közli, hogy a megállapodások már előzetes ellenjegyzés előtt állanak. A megállapodások értelmében a következő jelentős bejelentések fognak történni:

VI. György uralkodó a parlament összehívásakor elhangzó trónbeszéde be fogja jelenteni az abessziniai hódítás Anglia részéről történő hivatalos elismerését. Ezt követően Mussolini miniszterelnök összehívja a fasiszta nagytanácsot és ott ki fogja jelenteni, hogy Spanyolországban nincsenek területi igényei, ugyancsak lemond minden igényről a Baleari-szigetekre vonatkozólag. Ezután az angol kormány hivatalos nyilatkozatot ad ki hogy forma szerinti elismeri Olaszország jelenlegi gyarmati-birodalmi határait. Végül Mussolini rendeletet ad ki a Baleari-szigetek olasz részről való kiűritésére vonatkozólag.

A Daily Express ezen cikkét angol hivatalos körök nem erősítették meg, de nem is cáfolták, amiből arra következ-

tenek, hogy a kérdést legrövidebb időn belül, valószínűleg már a hét elején nyilvánossá teszik.

Franciaország és a Harmadik Birodalom közeledése

(PÁRIS.) (Havas.) Hitler kancellárnak Francois Poncet volt berlini nagykövettel lefolytatott megbeszélése még mindig élénk érdeklődés tárgya. A sajtó legnagyobb része úgy véli, hogy Hitler kancellár a tárgyalást követően levélben közölte Poncet nagykövettel, hogy hajlandó az ismert angol-német nyilatkozathoz hasonlóan egy francia-német közeledési-nyilatkozatot megtételére mindenemű támadás kizárására. A levél hangja azonban a Matin szerint még bizonyos kérdéseket homályban hagy és ezért a német és francia külügyi hivatalok között diplomáciai tárgyalások folynak azoknak tisztázására.

A francia minisztertanács

(PÁRIS.) (Havas.) (Rador.) Daladier kormányfő elnöklétével tegnap minisztertanács volt, amelyen megvitatták az időszerű belpolitikai és külpolitikai kérdéseket. Daladier miniszterelnök ismertette a kormány tagjaival a legközelebbi napok teendőit, a szükségszerű intézkedések szerinti gazdasági tervek alapján. Bonnet külügyminiszter az időszerű külpolitikai eseményeket ismertette és végül Pomareu közmunakügyi miniszter ismertette azokat a szigorú megtorló intézkedéseket amelyek a nemzetvédelmi szempontokból fontos közüzemekben szabotálókkal szemben alkalmazni fognak. A kormány elhatározta, hogy átszervezi egész diplomáciai karát és fontos átcserélődést készít elő a külügyi hivatal vezetőségében is. Az új tervek szerint Moszkvából hazahívják a jelenlegi nagykövetet és helyébe a Kinában állomásozó Naggiar-rel töltik be. Kinába a volt bécsi követ kerül megbízottként. Távozni fog Delacroix prágai követ is, akit nyugdíjaznak. Barcelonából Labonne Tuniszba kerül megbízottként, míg az ő helyére Henry-t, a francia külügyi hivatal egyik államtitkárát nevezik ki.

Előkészületek a Reichstag összehívására

(BERLIN.) (DNB.) Német politikai körök lázasan dolgoznak a Reichstag összehívásának előkészítésén. Ezen az országgyűlésen ugyanis már részt fognak venni a szudéta-német területek megbízottai is és így ez lesz az első „nagy német Reichstag”. Erre vonatkozólag különben Frick német birodalmi belügyminiszter Karlsbadban megtartott beszédében már közölte azt is, hogy a szudéta-német területek képviselőinek megválasztását a legrövidebb időn belül megejtik.

Javul a török államfő egészségügyi állapota

(ANKARA.) (Reuter.) Kemál Ataturk államfő állapota a tegnapi kiadott orvosi jelentés szerint örvendésesen javult oly annyira, hogy Izmet pasa miniszterelnök és Ruzsdi Arras külügyminiszter a mai napon már kihallgatáson jelenhetnek meg előtte.

Egyiptom fegyverkezni

(KAIRÓ.) (Reuter.) (Rador.) Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül kisebb hadiflottát épít százezer főre emeli a hadsereg létszámát és nagyobb légiflottát állít fel.

Enyhül a palesztinai helyzet (JERUSALEM.) (Reuter.) A brit kormányosság arra való tekintettel, hogy a legutóbbi 24 óra alatt a terrorcselekmények alábbhagytak, rendeletet bocsátott ki, amelyben enyhíti a szigorú intézkedéseket. A rendelet közli, hogy az ostromállapotot Jeruzsálemben a jövőben és mindaddig, amíg további ellenakciók ezt lehetővé nem teszik csak délután négy órától reggel 7 óráig tartja éfnn. Ez azt jelenti, hogy csak az említett időpontban elkövetett cselekmények esnek statáriális megítélés alá.

(JERUSALEM.) Az angol csapatok tisztogató munkájuknál könnyfakasztó gázbombákat használnak és az előnyomuló csapatok a Salamon templom alatti földalatti barlangokba is benyomultak. Azt hiszik ugyanis, hogy a felkelők ezeken át tartanak titkos összehittetést a külvilággal.

Az arab nők távirata (KAIRÓ.) Az izlám nők kongresszusa a világ összes muzulmán nőinek nevében táviratot intézett Mussolinihez, amelyben a müncheni egyezmény nagy sikerére való tekintettel közvetítésre kéri fel a palesztinai kérdésben azzal, hogy itt az arabság igényei is megfelelő kielégítést nyerjenek. Hasonló táviratot küldöttek Hitlerhez, Daladierhez és Chamberlainhoz is.

A MAGYAR-CSEHSZLOVÁK HATÁRKÉRDÉS ÜGYE

(PRÁGA.) (Rador.) Jól informált körök remélik, hogy a magyar-csehszlovák határok kijelölésére vonatkozó újabb értekezlet a jövő héten összeül. A német kormány hír szerint teljes semlegességet akar elfoglalni ebben a kérdésben. Beavatottak szerint a tárgyalások, vagy szlovák, vagy magyar területen fognak lefolyni, de nem német területen.

(BUDAPEST.) (Rador.) A magyar politikuskok közül Villáni quirináli magyar követ Ciano olasz külügyminiszterrel, Hory varsói magyar követ Beck lengyel külügyminiszterrel, Sztójai berlini magyar követ pedig Ribbentrop német külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket, kérve, hogy segítsék elő az újabb csehszlovák-magyar tárgyalások mielőbbi kedvező légkörü megkezdését.

(PRÁGA.) (Rador.) A minisztertanács sorozatos megbeszéléseket tart az új Csehszlovákia ügyével kapcsolatosan a magyar-csehszlovák határok békes megállapítására, az új belpolitikai rendszer kialakítására s az elnökválasztás ügyére. A határok kérdésében a miniszterelnökség előzetes tervezetet dolgozott ki a tárgyalások újrafelvételére, amelyet azonnal továbbítottak a magyar kormányhoz és annak választás sürgősen várják a tárgyalások újrafelvételéhez való beleegyezéssel. Remélik, hogy a jövő hét első napjaiban ismét megindulhatnak az új javaslat alapján a tárgyalások.

Belpolitikai vonatkozásban szükségnek látják a pártok számának csökkentését. Az új alkotmányt bizottság dolgozza ki. Az új elnök személyére nézve még nincs megállapodás. Ugy tudják, hogy Csehszlovákia nemzeti államalakulna át és a pártok vezetőiből megalkotnák a nemzeti pártegységet. Szó van arról, hogy a szociáldemokrata párt a nemzeti szociálista párttal egyesül. Így két, vagy három párt lenne, és pedig a demokratikus szociálista és nemzeti szociálista párt egyesülése, az Agrár-blokk, amely a jobboldali pártokat foglalná magában és esetleg még egy párt. Azokat a híreket, hogy a szovjetekkel felmondanák az egyezményt korainak tartják és hangsúlyozzák, hogy Chwalkovszky külügyminiszter és Alexanrovsky prágai szovjet követ közötti megbeszélések alkalmával erről egyáltalán nem esett szó.

(PRÁGA.) (Rador.) Azt a hírt, hogy Tiso szlovák miniszterelnök Budapestre akarna utazni tárgyalások céljából, megcáfolják. Viszont megerősítik azt a hírt, hogy az angol pénzügyi államtitkár kilátásba helyezte Csehszlovákia pénzügyi megsegítését. Sidor, a szlovák párt vezére Varsóból visszatérve, kijelentette, hogy lengyelországi Beck külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseinek eredményével meg van elégedve. **ma** Lengyelország nem kíván

szlovák érdekek ellen cselekedni. **(PRÁGA.)** (Rador.) Londoni híradás szerint Benes volt államfő a csikágói egyetemre történt meghívása folytán, ahol előadásokat fog tartani, repülőgépen felesége és titkára kíséretében magánjelleggel a croydoni repülőtérre érkezett. Ugyanakkor Londonból jelentik, hogy miután azt a javaslatot, hogy Benes jelöljék a glasgowi egyetem rektor székébe előzetesen visszavonták, az egyetem rektorának Sir Archibald Sinclairt a liberális ellenzék alsóházi vezérére választották meg nagy szótöbbséggel.

(PRÁGA.) A kormány elhatározta, hogy a prágai egyetemen bevezeti a „numerus clauzust” abban a formában, hogy az egyetemre csakis a megmaradt csehszlovák területeken szabályszerű illetőséggel bíró ifjakat vesz fel. Külföldi hallgatókból pedig csak a cseh nemzetiségűket.

(POZSONY.) A rádió híradása szerint Benes volt államfő külföldi útja önkéntes száműzetésnek tekinthető.

(KISVÁRDA.) A ruszin központi tanács tíz pontból álló kiáltványt függesztette ki egész Ruszinszko területére, amelyben Kárpátalja helyzetének a ruszin igények tekintetbevételével való feltétlen és sürgős rendezését kíván

Római jelentés Sztalin állítólagos meggyilkolásáról

(RÓMA.) A Messagero nagy feltűnést keltő híradást közöl, amely szerint Sztalint állítólag meggyilkolták. A komoly megerősítésre szoruló híradás szerint a diktátor a Kremlből eltűnt és senkinek sem tudja, hogy hová lett. Halálának hírért titkolják, mert lázadás től tartanak. A jelentést még mindenestre komoly megerősítést igényel.

25 ÉVES MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉS

(PÁRIS.) A francia lapok szerint Hitler állítólag 25 évre szóló megnemtamadási szerződést akar felajánlani Franciaországnak és Angliának. Előzetesen azonban a három ország közötti még függőben levő bizonyos kérdések rendezését kívánja.

NEM LESZ DEVALORIZÁCIÓ NÉMETORSZÁGBAN

(BERLIN.) (DNB) Illetékes helyen kijelentik, hogy azok a hírek mintha a német valutát devalORIZÁCIÓVAL ujra értékelni akarnák, minden alapot nélkülöznek.

OLASZ LAPOK — A FRANCIA LÉGI FEGYVERKEZÉS ELLEN

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz lapok éles hangon kommentálják a francia aviati kai köröknek azt a tervét, hogy 16 milliárd lej költséggel növelni akarják a francia légi flottát. Az olasz sajtó szerint Franciaországnak ez a lépése feltétlenül a többi európai országok hasonló jellegű fegyverkezését vonhatja maga után.

Nem változik a brit-amerikai-francia pénzügyi egyezmény

(WASHINGTON.) (Rador.) (United Press.) Morgenthau pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy a frank-font-dollár egyezményt a legutóbbi külpolitikai és gazdasági változások és erőtolódások sem ingatták meg. Ez az egyezmény szilárd és nincs is szükség a három ország pénznemeinek új átértékelésére.

Borzalmas állapotok Kantonban

(HONKONG.) (Reuter) (Rador.) Kanton elfoglalását japán hivatalos körök eddig még mindig nem közölték a nemzetközi nyilvánossággal, amely körülmény külföldi vélemények szerint egyelőre teljesen érthetetlen. Tokióban magában azonban villámgyorsan terjedt el az újabb jelentős győzelem híre és ennek öröme a középületeket és magánházakat is mindenütt fellobogózták. Arra számítanak, hogy a nyilvános közlést Konoye herceg-miniszterelnök ünnepélyes formában fogja legközelebb holnap megtenni és csak ezután jelentik majd a kikötő elfoglalását a japán hírszolgálati irodák és a főhadiszállás is.

Kantonban amint az idevonatkozó közlések hírül adják, leírhatatlan állapotok vannak. A menekülők tizezrei tolonganak a város uccáin, az élelmezés a legnagyobb nehézségekbe ütközik s a

ja. Ugy tudják, hogy a szovjet ellenzi a közös lengyel-magyar határ tervét.

(BUDAPEST.) Az Uj Nemzedék szerint Budapestre közvetett uton eddig csak tájékozódó jegyzék érkezett Prágától, amelyben előzetesen informálódni kíván, hogy Budapest milyen álláspontra helyezkedik egy új tárgyalás megkezdését illetően. A belgrádi Vreme szerint a tárgyalások vasárnap Bécsben már meg is kezdődnének, míg a párisi sajtó ezt a híradást valószínűtlennek tartja.

(VARSÓ.) Az Illustrovany Kurier Eszterházy János gróf, a felvidéki magyarság vezetőjének nyilatkozatát közli, aki kijelentette, hogy Magyarország Ruszinszkból csak a déli Kárpátok vidékének egy részét igényli, ahol a magyarság van többségben. Szlovákiánál és Ruszinszknál Magyarország kizárólag az etnikai szempontok és az önrendelkezési jog alapján kéri a magyar igények rendezését. Más szempontokat azonban nem vehet figyelembe. Tehát gazdasági és hadászati érdekeket sem.

(VARSÓ.) (Rador.) Anémet rádióállomások cseh, lengyel, szlovák, ukrán és német nyelveken élénk tevékenységbe kezdtek a lengyel-magyar korridor terve ellen.

Huszezer lejt kapnak fejenként az angol válogatott játékosok, ha győznek a Kontinens ellen!

Londonból jelentik: A szerdai Anglia-Kontinens válogatott mérkőzés iránt példátlan érdeklődés nyilvánul meg az angol fővárosban. Az angol labdarugószövetség, amely a mérkőzés napján ünneplő jubileumát, 120 ezer főnyi nézőseregére számít, amely a futball hazájában is rekordot jelent. Az angolok a legjobb összeállításban veszik fel a harcot a kontinens fiaival és hogy nagyobb kedvvel játszanak, a szövetség fejenként 20 fontot (20 ezer lejt) tűzött ki a játékosoknak győzelem esetére. A sajtó is hosszú cikkekben foglalkozik a nagy mérkőzés előkészületeivel. Egyébként bemutatja olvasóinak a Kontinens játékosait is. Zsengellérről például azt a képtelenséget írták, hogy csikós volt. Sárosi dr. pedig, akinek az eredeti tervek szerint játszania kellett volna játszania kellett volna, az angol sajtó szerint nyereg alatt puhítja az ellenfél közeledését. Foni és Rava, az olasz bekkpár a mérkőzések után nápolyi dalokat énekelnek. (Ugy látszik, általában nagyon jól értesült lehet az angol sajtó.)

Kilenc nemzet részvételével Bécsben megkezdődött a súlyemelő világbajnokság. Az első napi verseny után helyesüllyben a német Liebsch vezet 95 kilós teljesítményével, 2 Bescape olasz 85 kilo, 3 Richter német 82.5 kilo, 4 Barij francia 77.5 kilo, 5 Ambrozi magyar 75 kilo. A versenyeket ma folytatják.

Ma játszik le a Rados-kupa döntőjét.

A cégszapatok részére kiírt Rados-kupa utolsó fordulóját ma játszik le. A műsor a következő: Minerva FC—Ady. Fesztékes—Constructio, Ravag—Vasas, Kárpitosok—Szabók.

Rádió

1938. Október 24. HÉTFŐ.
BUCURESTI. 6.30: Ritmikus torna, háztartási tanácsadó, reggeli hangverseny, rádióhíradó, hanglemezek, hírek. 12.10: Déli harangszó. 13.15: Időjárásjelentés, kulturális hírek. Sport és vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 15.20: Hírek. 19: Időszaki anyag. 19.17: Lemezek. 19.50: Szórakoztató zene. 21: Felolvasás. 21.15: Fuvola és csellóhangverseny. 22: Hírek. 22.20: Dimitriu Nella ószi dalokat énekel. 22.45: Vendéglői zene.
BUDAPEST I. 7.45: Torna, hanglemezek, hírek. 11: Hírek. 11.45: Felolvasás. 13.05: Zongorahangverseny. 13.35: Hírek. 13.50: Hangverseny. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Hírek. 18: Tokai szüret. 19.45: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Zenekar. 21: Szimfónia. 22.20: Hírek. 22.45: Cigányzene. 23.40: Németnyelvű előadás. 24.10: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Ellentétek Ankara és Páris között egy francia főhadnagy meggyilkolása miatt

(PÁRIS.) Antiochai távirat szerint még szeptember 25-én történt, hogy Chabaud francia főhadnagyot több revolverlövéllyel megölte egy török szakaszvezető. A végzetes incidens előzménye azt volt, hogy a francia tiszt megjegyzést tett egy három katonából álló és mellette elhaladó csoportra, amely nem tisztelgett neki. A szovartás során került sor a fegyverhasználatra. Az incidens miatt az antiochiai helyőrség török zászlóalját elhelyezték és a bűnösöket szigorúan megbüntették. Az ügyből kifolyólag a párisi és ankarai illetékes hatóságok között most élénk iratváltás folyik.

— A jugoszláv anyakirályné betegsége. Belgrádból jelentik: Mária jugoszláv anyakirályné a kiadott orvosi jelentés szerint májbetegségben megbetegedett és néhány napig az ágyat kell őriznie.

— KIVÉGEZTEK MAGYARORSZÁGON HÁROM KÉMET. Budapestről jelentik: A legfőbb katonai törvényszék kémkedés miatt halálra ítélte Vida István elbocsájtott vasuti munkást, Lőrinc Tibor gyári elömmunkást és Lőrinc Béla nevű testvérét. Az ítéletet szombaton reggel akasztással végre is hajtották.

— MEGHALT EMÖD TAMÁS. Nagyváradon szombaton szívizélhűtésben 61 éves korában hirtelen meghalt Emőd Tamás, a nagynevű költő és szindarab író aki körülbelül egy hónappal ezelőtt érkezett oda rokonlátogatásra. Emőd Nagyváradról indult el és a „Hoi-napos” mozgalomnak volt egyik kimagasló alakja. Sok szinpadit és egyéb irodalmi sikert ért el. Temetése vasárnap délután lesz Nagyváradon. Halála egyetemes magyar irodalmi körökben általános mély részvételt keltett.

Mit kívánnak a sztrájkoló szabómunkások?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentettük, hogy 400 szabómunkás sztrájkra lépett, mert a munkaadók elutasították azt a kérésüket, hogy kollektív szerződésben szabályozzák a munkások és a munkaadók viszonyát. A békéltető tárgyalások a munkaügyi felügyelőség előtt nem jártak eredménnyel és így következett be a hatóságok engedélyével a sztrájk. A szabómunkások, akik el vannak szánva, hogy a sztrájkot teljes sikerig folytatják, egyébként egyéves kollektív szerződést kívánnak, továbbá a munkabéreknek a drágasági index szerinti felemelését.

Munkások hatalmas tömeget sodort nagy veszélybe a fekete-tengeri vihar

(BUCURESTI.) Constantai híradás szerint az elmúlt éjszaka a Fekete-tengeren borzalmas vihar dühöngött. Éjjel két óra tájban a kikötő-kapitányság értesítést kapott hogy a Har Camel gőzös, amelyet leszereltek, hogy a régi alkotórészeit kicseréljék, kettőbe szakadt. A gőzősön 12 munkás végveszélybe jutott. Hasaúlban, ahol új kikötő épül, a tengerészeti szolgálat által végzett építkezési munkálatoknál az építkezési állványokkal együtt számos munkás veszélybe jutott, mert azok egy részét el sodorták a hullámok. Nagy veszélybe jutottak a Draga Saligny és a Juliette uszályhajók is, amelyek ugyancsak a kikötő munkálatoknál segédkeztek. A két hajón mintegy 90 munkás tartózkodik. Veszélybe jutott továbbá két segélyükre menő hajó is 20 emberrel. Később rádiótávírat érkezett, amely arról szól, hogy a Penes hajó a vihar miatt Tenedosz sziget mellett az Egei tengeren lehorgonyozni kényszerült. Az Albatros és Pescgrus segélyhajók a hullámok által elsodort hajókon rekedt munkások mentésére mentek ki. Niculescu parancsnok, a kikötői kapitányság vezetője, illetve Valeanu kikötőmester vezetésével folytatják a mentési munkálatokat.

— Hathónapi elzárásra ítélte a katonai törvényszék a reszketősök szektájának 9 tagját. Lacatus Nicolae, Cortis Gavriela, Sferlea Mihai, Dobos Barbara, Perja F. Sferlea Ioan, Cioanca Pavel és Gherea Bodea biharmegyei. Siserea községbeli lakosok a reszketősök szektájának tagjai állottak tegnap a katonai törvényszék előtt. Ez év májusában Floarea Lincu csendőrmester tetten érte őket, amikor a község közelében elterülő erdőben imádkozni gyűltek össze. Tekintettel arra, hogy a szekta működése szigorúan meg van tiltva, a katonai törvényszék tiltott gyülekezés és vallási propaganda miatt mind a 9 vádlottat hat-hathónapi elzárásra és 200 lej perköltség megfizetésére ítélte.

— Román iparos-küldöttség Belgrádban. Belgrádból jelentik: A román iparosok küldöttsége a bucurestii munkakamarai szövetség elnök vezetésével tegnap hivatalosan meglátogatta a jugoszláv ipari vásárát Belgrádban.

— Hazautazott a berlini braziliai nagy követ. Berlinből jelentik: Noniz de Aragao braziliai nagykövet tegnap családjával elutazott a német fővárosból, ugyanakkor pedig a német nagykövet Brazília területét hagyta el. A két ország diplomáciai feszültsége tehát a végsőkig kiélesedett.

Iamandi Victor igazságügyminisztert, a romániai törvények egységesítőjét ünnepli ma Bucovina fővárosában Románia egész népe

Bucovina fővárosának pazarul be rendezett metropolitai palotájában, magában a szinódus termében, ahol két évtizeddel ezelőtt ünnepélyesen nyilvánították ki Bucovinának a régi királysággal való egyesülését — fog lefolyni a mai napon Victor Iamandi igazságügyi miniszternek meleg és lelkes ünneplése, viszonzásul azért az értékes és eredményes munkáért amelyet a minisztérium élén a kiváló jogtudós kifejtett, annak érdekében, hogy megvalósítsa az országban a törvények egységesítését.

Nyomatékosan kell hangsúlyozni a jelenlegi igazságügyminiszter tevékenységének fontosságát, mert a miniszter fiatalos erővel, rugalmas lélekkel, széleskörű műveltséggel és teremtő szellemmel folytatja azt a nagyjelentőségű és szükséges munkáját, amely az egész Románia területén érvényes törvények hatályát Bucovinára is kiterjeszti.

Victoria Iamandi igazságügyminiszter nehéz megbízást vett magára, amikor vállalta a romániai törvények egységesítésének súlyos feladatát. A történelmi országrészek évszázadokon keresztül a legkülönbözőbb és főleg olyan törvények uralma alatt éltek, amelyek szelleme nem volt azonos a román nép lelkével. A régi bürokratikus törvényeknek, célzatosságai voltak az országban és a régi osztrák-magyar monarchia területén élő nemzetiségekkel szemben. A románokat nem kérdezték meg ezeknek a törvényeknek a meghozatala előtt, amelynek „de nobis sine nobis” — „rólunk, de megkérdezőnk nélkül” — intézkedtek.

Természetes, hogy a régi uralmak törvényhozási intézkedéseiben vannak hasznos jellegűek is, amelyek régi gyakorlati tapasztalatok alapulnak és amelyek hatékonyan szolgálják az igazságszolgáltatás és a közigazgatás menését. Mindazt, ami ezekben a törvényekben jó és hasznos felhasználják a ro-

mániai törvények egyesítésénél is Átveszik és felhasználják a gazdag tapasztalatok alapján kialakult és helyesnek bizonyult anyagot. Victor Iamandi igazságügyminiszter ebben a tekintetben kategórikus biztosítékot nyújtott és megnyugtatta Erdély jogi és közgazdasági szakértőit.

De éppen ennyire szükséges az is, hogy az egész román állam területén végül is egységesek legyenek a törvények. Az ország egész népe és jólfelgott érdeke megkívánja ezt az egyesítést. Victor Iamandi igazságügyminiszter tehát mélyen átértett állami szűkséget valósít meg a törvények végleges egységesítésével. Az első lépés ebben a tekintetben Bucovinában történt meg. De fokozatosan, rendről-rendre megvalósítják az összes olyan intézményeket, mint a telekkönyv, a közjegyzői hivatalok intézménye, az egész ország területén, mint amelyek felállítása és működése helyes, hasznos.

Bucovina fővárosában ezért a sokoldalú és értékes munkájáért tevékenységéért fogják ma ünnepelni Iamandi Victor igazságügyminisztert, a törvények egységesítésével kapcsolatosan már eddig is hozott áldozatos munkájáért. És ez az ünneplés megfelelő lelki elégtétel lesz a bátor kezdeményező, az igazságszolgáltatási szerveknek szolid és tárgyilagos alapon történt megteremtője reformátora részére. Mert bármennyire is mélyen belevág az állam testébe ez az újítás, az egész közvélemény és az üjtudatos tisztviselői kar is, nagy lelkesedéssel köszönti és fogadja a Victor Iamandi igazságügyminiszter részéről foganatosított nagyszabású újításokat. És nemcsak Bucovina lakossága, hanem Románia egész népe, lelkesedéssel ünnepli Victor Iamandi igazságügyminisztert és kívánja részére, hogy nagyszabású reformját eredményesen, sikeresen hajtsa végre.

Döglött macskával és a kertjébe szabadított bikával próbálták átteríteni az ad-ventista hitre a román telepeket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szatmármegyei Peles község nem mondható a legbékésebb helynek. Az őslakosság, melynek nagyrésze az adventista szektának tagjai összekeveredve élnek a régi királyságból származó ottani telepesekkel. Az adventisták mindenáron át akarják téríteni az ortodox vallású szomszédjaikat, akik természetesen minden erővel tiltakoztak ez ellen. Egy ilyen erőszakos térítés epilógusa zajlott le tegnap a helyi katonai törvényszéken.

A vádlottak, Turda Gheorghe, Turda Maria és Nasui Stefan a vádirat szerint több ízben súlyosan sértő kijelentéseket tettek volna a román egyházra vonatkozólag. A vádlottak kihallgatása után kihallgattak egy tanút, Diaconu Ioant aki megdöbbentő dolgokat mondott el arról az eljárásról, amellyel Turda és felesége őt az adventista hitre akarták átteríteni.

— Először szép szóval közeledtem hozzám — mondotta a tanu. Majd ami-

kor látták, hogy nem tántorodom el vallásomtól, kellemetlenkedni kezdtek. Döglött macskát dobtak be az ablakomon, bikát eresztettek be a kertembe és egészen türhettelennek tették az életemet. Ezekben a ténykedésekben Turda Gheorghe volt a vezető szellem, aki egyike volt a legmegátalkodottabb adventistáknak.

A törvényszék a vád és védőbeszéd elhangzása után Turda Gheorghet 1000 lej pénzbüntetésre ítélte, míg a másik vádlottat bűncselekmény hiányában felmentette.

— A pápa beszéde. A keresztény régészeti kongresszus tagjai előtt a pápa a Castel Gandolfóban beszédet tartott. Ebben utalt a katolicizmust az egyes országokban ért sérelmekre, kijelentette, hogy ennek ellenére sem vesztette el hitét és bizalmát abban, miszerint a világ végül mégis csak a megértés és szeretet útjára fog lépni.

Figyelem!

1 m. Teniszflanél . . .	Lei 23
1 m. Cérnabarchet . . .	27
1 m. Diva chrep-flanel . . .	39
1 m. Selyem barchet . . .	63
1 m. Mósószővel . . .	39
1 m. Zephir . . .	22
1 m. Fahörn. szin. batiszt . . .	26
1 m. Sifonvászon . . .	27

NE LEGYEN ELKESEREDVE, HOGY KEVÉS PÉNZE VAN, AZ ÁRAK BESZÉLNEK!

Nagy mar dékvásár hallatlan olcsó árakban! Nagy választék cipőben, női és férfi cikkekben „VICTORIA” textiláruház Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand No. 14. Udvarban. (Bán-ház)

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

ADÁS-VÉTEL
YOST írógép eladó. Cim a kiadóban. (1584)

ELADÓ modern új emeletes villa. Str. Gruiu 10. (Str. Elisabeta mellett.) (1645)

ELADÓK hódás és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából. Kerek Domb fölött. Ért.: dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Maria 48. (1661)

MOTORKERÉKPÁR 500 köbcentis, kitűnő állapotban eladó. Berey Rezső, Cluj, C. Reg. Ferdinand 66. Értekezni lehet Str. Gojdu 9. számmal szemben, Marianum hátsó bejárat. d. u. 6 órától. (1666)

EGY jóállapotban levő favágógép eladó Str. Budai Deleanu 4. (1574)

KERESTETIK szecsokavágó gép járgányra, vagy motorral jó, használható állapotban. Cim a kiadóban. (1709)

ELADÓ 2 rézgy, 2 réz éjjeliszekrényvel és egy rézmosdó márványlappal, gyermekágy új matraccal, gyermekasztalka 2 székkel, antik komód szekrényrel. Str. Dima (Minorita) 1., I. 4. (1761)

ELADÓ Tonet szalonkészlet (divány, 2 fotel, 4 szék, 2 hajlított szék, 2 asztal), 2 tükör kombinált szekrény, 1 íróasztal, valódi Bösendorfer rövid, fekete zongora, csolnokok varrógép, hintaszék, stb. Cim a kiadóban. (1738)

CAL. Marechal Foch 41. számú ház eladó Értekezni: 2-4-ig, Str. Avram Iancu 14., emeleten. (1540)

BARNA mormotabunda olcsón eladó. Memorandului 8, ház mesternél. (1954)

DOHÁNYTÖZSDÉT bérbeadó, vagy elárulót fogadok kaucióval. Érdeklődni: dr. George Miclea ügyvéd, Cluj, P. Cuza Voda 15 alatt. (1948)

ELADÓ vagy sürgősen kiadó Str. Cloaca 22 alatti házaz telek. Érdeklődni: dr. George Miclea ügyvéd, Cluj, P. Cuza Voda 15 alatt. (1948)

ELADÓ 10 méter deszkakerítés, két ablak, egy ajtó. Cal. Victoriei 118. (1949)

ALLÁST KAPHAT

IDŐSEBB német kisasszony esetleg aszszony, ki a háztartásban is segítene, keresztek 5 éves kisfiu mellé. Str. A. Muresan 11., I. emelet. (1768)

CIPÉSZSEGÉDET keresek Str. Liliti 2, Marechal Foch-ucca mellett. (1853)

Nyomdász tanulónak 4 középiskolát végzett fiut felvesszünk. Str. Livezii 4. (1774)

KÜLÖNFÉLEK

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falt. Dezsónél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

A legszebben és

leolcsóbban

készít

szörme bundákat

Veszprémi Sándor

szlicsüzlete, Cluj, Reg. Maria 10.

Mindennemű szörme-alkítást jutányosan eszközölünk.

FRANCIA és román nyelvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (433)

KIADÓ LAKÁS

BUTOROZOTT szoba teljesen különbejárattal, állandó lakónak november 1-ére kiadó. Cal. Moșilor 81. (1844)

KIADÓ 2 szoba konyha mellékhelyiségek, egészséges lakás november 1-re havi 1200 lej. Str. Grigorescu 57. (1641)

LAKÁST KERES

NOVEMBER 1-ére keresek 3 szobás összkomfortos lakást, külön telken előnyben. Ajánlatokat „Sürgős” jelígre a kiadóba kérék. (1767)

— Megbüntetik a bejelentéseiket elmulasztó behozatali cégeket. A Külkereskedelmi Hivatal elhatározta, hogy büntetést alkalmaz mindazokkal a behozattal foglalkozó cégekkel szemben amelyek nem tettek eleget azoknak a rendelkezéseknek, amelyek a behozattal kapcsolatos hivatalos bejelentésekről vonatkoznak.

Mikor kell fizetni adót, nyáron vagy ősszel?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez a kérdés alkotta annak a vitának alapját, amely 1935 nyarán Bondur Dumitru Sisterea községbeli, biharmegyei lakos és a nála megjelenő végrehajtó között lefolyt. Bondur annak a véleményének adott kifejezést, hogy az adót nem nyáron kell fizetni amikor a termés még nincs betakarítva, hanem ősszel. Ennek a véleménynek több más falubeli lakos előtt is kifejezést adott, ami arra indította a végrehajtót, hogy feljelentést tegyen Bondur ellen, ezért, mert állítólag az adófizetés ellen izgatott volna. Az ügy a helyi katonai törvényszék elé került, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A tárgyalás folyamán a vádlott védője, dr. Ilarie Popescu ügyvéd kifejtette, hogy a végrehajtó és Bondur között csupán barátságos magánbeszélgetés folylt az nem volt propagandás jellegű, ami pedig a felfogás továbbterjesztésének módját illeti, az nem felel meg a valóságnak.

A törvényszék rövid tanácskozás után 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A Foreign Office helységeit az épület restaurálása miatt néhány hónapra áthelyezik.

(LONDON.) VI. György király kihallgatáson fogadta az új eszt követet, aki bemutatatta megbízó levelét.

(LONDON.) Halifax lord külügyminiszter weekendjét hivatalában fogja eltölteni.

(LONDON.) A canterburyi érsek felhívta az anglikán egyház papságát, hogy indítsa meg a küzdelmet a „válási-örület” ellen.

(ABERDEEN.) Az északskóciai partvidéken tegnap óta szokatlanul heves szélvihar dühöng, amely messze bekorbácsolja a hullámokat a partokra. Az így keletkezett áradat hatalmas károkat okoz.

(PLYMOUTH.) Holnap bocsájtják vízre Anglia új 35.000 tonnás nagy csatahajóját, a „King George V-öt.”

(PÁRIS.) A francia főváros tanácsa elhatározta a Szajna-part átépítését és a munkálatokra 200 millió frankot irányzott elő.

(PÁRIS.) Bolívia konzulja ellen ismétleten tettések merényletet kíséreltek meg, amely nem járt eredménnyel. Ez már második eset, hogy a diplomatát megtámadták. A tettések ezúttal is elmenekültek.

(PÁRIS.) A legutolsó statisztikai kimutatások szerint Párisban havonként átlag 1800 közlekedési baleset történik.

(LYON.) A szövöipari munkások között újabb sztrájkmozgalom indult meg, amelynek leszerelésére maga Jouhaux, a szakszervezetek főtitkára vállalkozott.

(BERLIN.) A német főváros területén ma rendezik meg a második „Winterhilfswerk” (télisegély) gyűjtést. A mult heti gyűjtés 4.618.000 márkát eredményezett.

(BERLIN.) Göring marsallt a svéd királyi udvar négy napos vadászatra hívta meg, amit elfogadott.

(BERLIN.) A tempelhofi repülőtéren tankrobbanás következtében meggyült a I. H. 14. személyszállító repülőgép. Két ember megsebesült.

(BERN.) A svájci szövetségtanács szigorú rendeletet adott ki a sajtó számára, hogy az egyre személyesebb hangot mérsékelje az ideológiailag ellentétes lapok között.

(BUDAPEST.) A tózsdei magánforgalom tartott volt szombaton is, mert több véleményes vásárlás történt.

(VARSÓ.) A lengyel hatóságok szigorú határozattal lezárták az emigráns át-szivárgás megakadályozását.

(VARSÓ.) A sajtó egyrésze újabb moszkvai tisztogatási hullám kezdetét jelzi.

(BELGRÁD.) A választási küzdelmek során ma Sztojadinovic miniszterelnök ismét nagyobb beszédet fog tartani, amelyben a jugoszláv leadók is közvetíteni fognak.

(BELGRÁD.) A horvát parasztpárt intéző bizottsága elhatározta, hogy minden körülményben jelöltet állít. Zágrábban Maček parasztpárti vezér lesz a listavezető.

Bernády György

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.) Az erdélyi magyarságot rendkívül súlyos és pótolhatatlan veszteség érte. Bernády György Marosvásárhely és Marosmegye egykori főispánja, előbb pedig polgármestere, a román parlament volt szenátora, az erdélyi magyar mozgalmainak kimagasló értéki vezére 74 éves korában szombaton déli 12 órákor meghalt. Máramaroszigeti Bernády György dr. gyógyszerésznek készült, okleveket is szerzett, majd kiváló szervező képessége és hatalmas teremtő egyénisége a közéletben hamarosan nagy nevet szerzett neki. A közigazgatási pályára lépett és Marosvásárhely „megteremtője” lett, aki az alkotó tevékenység számtalan megnyilvánulásával, a középületek, a pazar pompájú kulturpalota, stb. megteremtésével írta be örök időre nevét Marosvásárhely történetébe. A társadalmi élet minden munkaterületén rendkívül sokat dolgozott, mint a református egyháznak hű fia, mindig elősegítette annak érdekeit és érdemeiért a régi magyar impérium idejében képviselő, polgármester, főispán lett, ref. főgondnok és számtalan cím, rang és kitüntetés birtokosa. Az impériumváltozás után a magyarság ügyének intézésében nagy tevékenységet fejtett ki és mint sze-

nátor is hihetetlen sokat fáradozott a magyar érdekekért. A marosvásárhelyi ref. kollégiumnak főgondnoka, számtalan intézmény vezetője volt és előrehaladott kora ellenére is szinte az utolsó pillanatig szakadatlanul munkálkodott. Két évvel ezelőtt egyetlen leányának elvesztése súlyosan megviselte és azóta feleségével együtt kissé visszavonultabb életet élt.

Néhány hónappal ezelőtt kezdett betegeskedni, míg szombaton délben szív szélhűdés véget vezet vele. Ezernyolcszázhatvannégyben Szolnok Doboka megyei Bethlenben született Bernády György Tegnapelőtt félt járt a temetőben imádott leányának sírjánál és elszomorodva tért haza. Szombaton reggel több orvost hívtak hozzá, de megmenteni már nem lehetett, rövidesen kiszenvetted. A melegen érző szívű, nagy kultúra-barát és nemeslelkű magyar Bernády Györgyöt a szive megölte. Temetése előreláthatólag óriási részvét mellett hétfőn délután négy órakor lesz a ref. kollégium eldcsarnokából és mint a református egyház nagy halottját fogják örök nyugalomra helyezni. Bernády György emlékét az egész magyarság mély kegyelettel fogja megőrizni.

Sérelmezik a háztulajdonosok a kéményseprőszabályzat módosító rendelkezéseit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hirt adtunk arról hogy dr. Bornemisa Sebastian polgármester a központi közigazgatási bíróság döntése alapján elrendelte a városi kéményseprői szabályrendelet módosítását. Erre nézve az illetékes városi ügyosztály már meg is kapta az utasítást. Az új szabályzat teljesen új alapokra helyezi a kéményseprő szolgálatot, amelyet továbbra is városi kezelésben hagy meg, azonban nem teszi kötelezővé a kémények, tüzhelyek és kályhák rendszeres takarítását a közséi üzem által.

Ezt a munkálatot akár kéményseprők, akár magánosok is elvégeztetik, a kéménytakarítás ezzel szemben kötelező lesz és pedig évenként huszonnégyyszer.

Bár dr. Bornemisa polgármester leszögezte, hogy a kéményseprés díja nem lesz magasabb, mint a községesítés előtt,

a háztulajdonosok mégis sérelmesnek tartják a gyakori kéménytakarítást, amelyre semmi szükség sincs.

A háztulajdonosok ragaszkodni kívánnak ahoz az elvhez, hogy a télen-nyáron égő tüzhelyeket havonként egyszer, a télen használt kéményeket pedig évenként kétszer takarítsák Ennyi ugyan-

is épen elegendő, hogy a tűzveszély elkerülhető legyen.

Sokkal kényesebb kérdés azonban a kéményseprés ügyében, hogy a város jogosan monopolizálja-e az ipart és üti el egzisztenciájuktól a kéményseprőmestereket,

akiknek szerzett jogaik vannak az ipar gyakorlásához? A központi közigazgatási bíróság döntésében ugyanis leszögezte, hogy

a város nem gyakorolhat kizárólagos jogot a kéményseprő ipar felett,

ebből következhetőleg a lakosság szabadon választhat, hogy a városi üzemmél, vagy a kéményseprő mesterral takaríttatja kéményét.

A jogelv tisztelete mindenestre azt kívánja, hogy

a rendelkezés alapján a város a közigazgatási bíróság döntésének szellemében készítse el az új szabályzatot, mert ellenkező esetben esetleg a perek özönével felelhetnek a jajaikban csorbitott kéményseprőmesterek.

A kéményseprőügy egyébként a héten a Háztulajdonosok Szövetségének választmányát is foglalkoztatni fogja. A választmány valószínűleg véglegesen állást foglal a kérdésben és véleményét a polgármesterrel is közölni fogja.

Helyszíni riport a Hóstátban történt borzalmas gyilkosságról Mit állapított meg az eddigi vizsgálat?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Calea Regele Carol II 78. A ház előtt mindössze egy ríktó sárga bicikli áll. Az udvar rendez. A kamra tetején sárguló dőblecek mosolyognak, a szemétdombon csirkék kapirgálnak, a tornácra edények, a tornác előtt zöldség, vasszonnal letakarva. Minden tiszta és rendez. Mindössze az tűnik fel nekünk, hogy az udvaron áll emberek szemében riadt szorongás ül, a szobában levő ágyban a párnák egymásra vannak dobálva, a párnák alatt egy kék véraláfutásos fejű, ritkahaju öregasszony zsu-gorodik és a párna, paplan, csupa vér. Ez az egyetlen rendellenesség.

Az újságírók elindulnak... Ha két vagy három újságíró egy irányban elindul, ha beszállnak egy taxiba, vagy autóbuszba és amíg a gépjármű lassan dőcög, idegesen nézik az órájukat, az akkor valakinek bánatot és könnyet jelent. Valahol rendellenesen ki kell aludnia egy szürke vagy nagyvonalu emberi életnek, hogy két újságíró elinduljon egyirányban

— Hová megy, kollega ur?
— Csak itt a Reg. Carol ucca 78 szám alatt van dolgom.
— Nekem is. Jöjjön, menjünk...

Egymásra mosolygunk. Ebben a pillanatban már mindketten tudjuk egy másról, hogy olyasvalamit tudunk, amit nem sejt az autóbuszban, sőt a városban sem senki, vagy igen kevesen: A Calea Regele Carol 78. szám alatt az éjszaka folyamán meggyilkolták özvegy Kilin Mihályné dús gazdag hóstáti asszonyt.

Most itt állunk az udvaron, körülötünk a rendőrség emberei. Vezetőjük, dr. Draghiciu Aurel még nem érkezett

meg. Öt várjuk. Kissé hideg van, didergünk a vékony kabátban, kutatva nézünk be egy szoba nyitvamaradt ajtaján és az ablakon, amely szenzációt takar. Az üvegen keresztül mindössze egy duzzadt párna sarka látszik, rajta biborvörös folt: vér... Az udvaron a rendőrség tagjain kívül az öregasszony hozzátartozói állingálnak Zágoni Szabó Mártonné, mostohaleány, Nagy György, a veje, leánya, unokái. A ház első részében, egy szobában a ház egyetlen lakója: Técsi József fodrász és családja.

Felfedezik a gyilkosságot Hozzálatunk és megpróbáljuk a borzalmas bűntény előzményeit rekonstruálni. Az öregasszony, szokása szerint, késő este feküdt le. Hajnalban szokott mindig felkelni, ő ébreszti fel a szolgát Balog Istvánt is, aki nagyon meglepődött azon, hogy hat órakor nem keltette fel senki. Kiment, megfejtje a teheneket, majd pedig bezörgött az ajtón, hogy nézze meg, mi lehet az oka annak, hogy Kilinné még nem kelt fel. Hiába zörgött, az ajtó be volt zárva. Betekintett az ablakon, de riadtan hőkölt vissza. Az öregasszonynak az ablak mellett álló ágy fel volt hányva, az ágy nem csupa vér. Azonnal feliasztotta a szomszédokat akik értesítették a rendőrséget.

A vizsgálat A rendőrségi vizsgálat mindenek előtt azt állapította meg, hogy a gyilkosságot a helyzettel ismerős egyén követte el. Valószínűleg elbujt a szobában még az öregasszony lefekvése előtt, majd pedig mikor elaludt, előlopzkodott és egy magával hozott fejszével megölte az alvó asszonyt.

A meggyilkolt egyike volt a Hóstát legmódosabb lakóinak. Négy millió lej vagyona volt, több izben loptak már tőle nagyobb összegeket. A gyilkosságot Kilin Mihályné fejszéjével követték el, amely néhány nappal ezelőtt tűnt el és amelynek mindmáig nem akadtak a nyomára.

Később kiszállott dr. Pop Maxim ügyész vezetésével az ügyészség, amely előtt dr. Drăghiciu rendőrkezes ismertette a tragikus helyzetet és közölte a vizsgálatnak eddigi eredményét. Utána rendeletet adtak a holttest elszállítására. A nyomozás az ügyben teljes erővel folyik. Az őrizetbe vett szolga és a helyszíni viszonyokkal ismerős személyek kihallgatása mellett.

A vizsgálat további megállapításai A rendőrség a további nyomozás során a ház melletti kutban megtalálta a három nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt fejszét, amellyel megölték özv. Kilin Mihálynét. Az egyik kerítés mellett ezután pedig lábnyomot is fedeztek fel, amelyet teljes egészében földdel együtt kiemelték és a nyomozás céljából magával vitt a rendőrség. A gyilkosság helyszínén különben egy véres vízzel telt mosdótál volt, amelyben a szilkos mosdhatott meg a bűntett elkövetése után. Özv. Kilinné hálószobájában a nyomozó hatóságok közel ezer lej aprópénzt találtak, de nem lehet tudni, hogy a takarékoskodó öregasszony a lakásban mennyi pénzt rejtgetett.

Villanydololálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyeljük, 8 havi garancia mellett.

NIZZA Hajfestés választékos színekben, víz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése szerint jelentősebb lehülés várható, sok helyen esőkkel.

ERŐSEN HIDEGNEK IGERKEZIK AZ IDEI TÉL. A meteorológiai intézetek egybehangzó jelentése szerint az idei tél az egész európai kontinensen igen hidegnek hgrkezik.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT

A daktiloszkópia segítségével leplezték le Monsieur Ghessnert, a legveszedelmesebb nemzetközi szélhámosok egyikét

Negyvenévi kalandorokodás után és mert 32 európai állam végleg kitiltotta területéről, a nemzetközi kalandor visszatért szülőhazájába, Romániába, ahol emlékiratát írja

„Monsieur Ghessner.“ Ezen a néven ismeri 30 különböző állam ügyészsége és 11 európai állam rendőrsége azt a kalandos multu szélhámost, akiről most — hosszú évtizedek múlva — derült csak ki, hogy tulajdonképpen romániai származású és aki viharos kalandokban bővelkedő pályafutása után megtönten az élet viszontagságaitól és a sors csapásaitól emlékiratát írja... Nem kétséges, hogy Monsieur Ghessner emlékiratai érdekes olvasmányok lesznek. A világszavargó most már megnyugodott, tudomásul vette, hogy 32 európai állam, sőt a tengeren túli államok legjobbjára is örök időre kitiltotta területéről. Nem volt más választás tehát a részére, mint az, hogy visszatérjen szülőföldjére, Romániába és itt élje le csendes visszavonulásban hátralevő napjait, mert az igazságszolgáltatás, illetve a büntügyi nyomozás egyik legjelentősebb tudományága a daktiloszkópia lehetetlenné teszi tovább részére azoknak a szélhámosoknak a folytatását, amelyeknek elkövetésével neve és személye hirhedtté, nemzetközi viszonylatban is veszedelmessé vált...

Aki 40 évig élt anélkül, hogy pontos személyazonosságát meg tudták volna állapítani...

Monsieur Ghessner négy évtizedet élt le különböző államokban anélkül, hogy tényleges és pontos személyazonosságát 40 év alatt valaha is sikerült volna az ellene vizsgálatot lefolytatni, sőt súlyos marasztaló ítéleteket kimondó hatóságoknak, bíróságoknak megállapítani.

Nem volt pedig életbevágóan fontos a világszavargó részére, hogy igazi személyiségét, pontos személyi adatait, titokban tartsa, vagy hogy súlyosabb következmények terhe mellett tartania kellett volna leplezésétől és tényleges, valódi személyi adatainak megállapításától.

Nem ölt, nem gyilkolt, nem robbantotta fel, vagy furta meg a pénzintézetek pánccsokrényeit, nem lopott aranyat, nem követett el merényletet államfők vagy országvezetők ellen. Ilyen súlyos, esetleg fejvesztéssel járó bűncselekmények elkövetésétől óvakodott, szeretett fényűzően, gondtalanul jól élni, élvezni a világvárosok gyönyörűségeit, részese lenni a szórakozásoknak, még akkor is, ha ennek az előkelő szelvényének kielégítésére nem is colt meg mindig a megfelelő anyagi fedezete a zsebében.

Apró kis csinytevéseket, szabálytalanságokat követett el Monsieur Ghessner, de olyanokat, amelyek miatt állandóan és sorozatosan összeütközésbe került a büntetőtörvénykönyv rendelkezéseivel. Jegy nélkül utazott a legelőkelőbb luxusonaton országról-országra. Bement a legelőkelőbb szállodákba, ahol külön, fényűzően berendezett lakosztályt nyitattott a maga részére, néhány napig ott tartózkodott, azután megszökött. Szemrebbenés nélkül, a legnagyobb nyugodtságot színlelve jelent meg a világvárosok és nemzetközi fürdőhelyek legelőkelőbb éttermeiben és mulatóhelyein. Lucullusi lakomákat csapott, mindenkit szívesen vendégül látott asztalánál és a következő pillanatban a vendéglő, vagy a mulatóhely tulajdonos és főpincére már csak hült helyét találta. Monsieur Ghessner elment...

Franciaország különböző városaiban ötven ilyen lucullusi lakomát csapott és a károsultak feljelentésére, többször rövidebb ideig tartó elzárással büntették. Ez azonban nem vette el kedvét, az egyébként csak négy elemi iskolai végzettséggel bír, de 11 európai nyelvet hibátlanul beszélő nemzetközi szélhámosnak. Negyven évig nem volt állandó tartózkodási helye nem volt hazá-

ja. Céltalanul barangolt a nagyvilágban és csak most derült ki róla, amikor már betelt a pohár és a külföldi hatóságok szülőhazájába, Romániába kötelezték kényszerletelepedésre, hogy tulajdonképpen Brailában született 1880. július 30-án látta meg a napvilágot Monsieur Albert Ghessner, mint Ghessner Johanna asszony törvényes gyermeke.

Erről a közismert és rendőrileg sorozatosan nyilvántartott szélhámosról Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban, Svájcban, Spanyolországban, Bulgáriában, Németországban, a volt Ausztriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Tunisban, Kanadában Guateamalában és Egyiptomban őriznek a hatóságok pontos ujjlenyomatokat — daktiloszkópiái bizonyítékokat. Ezekben az országokban, a kisebb csinytevések és kihágások, csalások egész sorozatát követte el és ezeknek az országoknak a hatóságai örök időkre kitiltották területéről a világjáró Ghessner urat.

Mit tartalmaz az emlékirat?

A készülő emlékirat szerint Ghessner Albert 8 éves korában, mint fiatal gyermek hagyta el Romániát és Párisba került, ahol elvégezte az elemi iskola négy osztályát, azután 12 éves korában céltalanul kezdett bonyongani a francia fővárosban. Az 1897. évben hiteltelzési csalásért, 1899-ben tiltott csavargásért ítélték el Párisban, egy évvel később pedig Marseilleben zárták el csavargásért. Az 1902. évben már az olasz hatóságok gyűlt meg a baja. Rómában is csavargásért ítélték el. Viszszakert Franciaországba, ahol az 1905. évben a franciaországi Avrachghesben ugyancsak szélhámoságért és csavargásért ítélték el. Az 1907. évben visszatért Romániába, ahol — állítása szerint — Bucurestiben a Károly parkban a jubileumi év munkálatainak dolgozott, de különböző csinytevések miatt Romániából is kiutasították.

Valahányszor más állam területére lopódzott be, mindannyiszor megváltoztatta a nevét, személyazonossági igazolványát és azt a helyet, ahol állítólag született. Ennek az eredménye az, hogy az európai államok rendőrségi büntügyi nyilvántartásban születési helye állandóan különböző módon szerepelt. Hol romániai születésű, hol kanadai, hol angliai vagy franciaországi vagy pedig guatemalai. Az 1918. évben Frankfurt am Main németországi városban tartózkodott, ahol elítélték azért a csalásért, amelyet a megelőző évben az olaszországi Velencében követett el.

Az 1912. évben Tunisban volt, ahol megebédelt a legelőkelőbb étteremben, majd több üveg pezsgő elfogyasztása után fizetés nélkül akarj távozni, de elfogták és csalásért bezárták. A követ-

kező évben az 1913. esztendőben már Brüsszel uccáin csatangol és követ el újabb szélhámosságokat. Az 1914. évben csavargásért Párisban újlag elítélik, kiszabadulása után Livornoba, Olaszországba utazik a vagonok tetején, de a vasúti közegek felfedezik rejtekhelyét és újlag elzárásra ítélik. A világháború idején az 1914—19. években Monsieur Ghessner — emlékiratai szerint — Franciaországban tartózkodott ahol az egyik hadfelszerelési gyárban, mint munkavezető tevékenykedett. Az 1920. évben Verdunban itélik el csavargásért és szélhámoságért. A következő esztendőben már Párisban kerül a kat alá, az emlékirat szerint „semmisségért”. — Ez a semmisség abból állott, hogy megszállt a francia főváros egyik legelőkelőbb szállodájában, azzal a „mésével”, hogy a felmutatott de minden bizonnyal hamis kanadai csekkjére az átutalás még nem érkezett meg a francia bankhoz, a szállodai portástól több ezer frankot csalt ki, egy hétig volt a szálló és éttermének vendége, ahol a legdrágább lakosztályban lakott és a legdrágább menüket fogyasztotta, majd fizetés nélkül bucsut mondott.

Az 1930. évben már Bécsben kerül összeütközésbe a hatóságokkal a melyek tizenkét esetben ítélték el, mert súlyosan vétett az utlevéltörvény rendelkezései ellen. Az 1931. évben végleg kitusították Ausztria területéről. A viharos multu embert nem sujtotta le a kitiltás, áttette tartózkodási helyét Csehszlovákiába, majd Németországba és a két állam a következő különböző nevek alatt szerepelt:

Albert de Coist született a kanadai Montreálban az 1880. évben, Albert Labrosso, született az 1888. évben a franciaországi Limeuilben, Albert Leticier, született az 1883. évben Párisban, Julius Berthelot, született az 1879. évben Montrealban, Leon Leretui, született 1883. július 30-án Kairóban Ludovic Gambetta, született Nancyban 1883. július 30-án, Emil Louis Herisson angliai születésű, Lucien Lacroix, született 1880-ban La Pecacourban, Kanadában, Albert Gondard, született 1883-ban Párisban, Karl Blanc született az 1883. évben, Genfben.

Végül itthon, Romániában...

Monsieur Ghessner, a külföldi rendőrségek és hatóságok tilalmi rendelkezése következtében végül is visszatért Romániába. Megjelent a bucarestii angol követségen és arra kérte, hogy állítson ki részére új utlevelét és folyósitson részére jelentősebb összegű segélyt, mert Romániába való utazása során Var na közelében, mielőtt a román határt elérte volna, banditák kifosztották és

minden pénzét elszedték. Mindössze a felmutatott személyazonossági igazolvány maradt birtokában amelyet a kanadai Parid kormányzósága állított ki részére és amely azt igazolja, hogy kanadai, montreali születésű, foglalkozására nézve pedig mérnök. Az volt a célja, hogy Constantaba utazik és miután — emlékiratai szerint szabadkőműves — az ottani szabadkőműves páholytól akart jelentősebb pénzesegélyt kérni. Közben azonban a fővárosi állambiztonsági hivatalhoz megérkezett a francia rendőrség átírtata, amely leplezte Monsieur Ghessnert. Ujjlenyomatot készítettek a kalandorról és ekkor a daktiloszkópiái vizsgálat alapján kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a soknevű szélhámos ugyanaz a Ghessner, akit a bucaresti rendőrség az 1907. évben csavargásért elítélt, akiről az akkori büntügyi iratok azt tüntetik fel, hogy angol nemzetiségű foglalkozására nézve pedig rajzoló. Az 1907. évben, amikor a Bertillon féle daktiloszkópiái ujjlenyomatokat a rendőrségek gyakorlatilag is alkalmazni kezdték, még nem volt annyira fejlett, mint ma. De már akkor is annyira tökéletes volt, hogy az 1907-ben Bukarestben felvett ujjlenyomatok kétségtelenül igazolták az 1937. évben fölvetett daktiloszkópiái vizsgálat ujjnyomatai vonalainak azonosságát. Pedig Monsieur Ghessner okkal és joggal élt a daktiloszkópiái vizsgálatoktól és ezért Franciaországban tíz évvel ezelőtt sérülést színlelve megoperáltatta mindkét kezének ujjait, hogy így elnyomortva tegye lehetetlenné a személyazonosság kétségtelen megállapítását. És amikor Monsieur Ghessner látta, hogy ez a trükkje sem sikerül és az időközben az olasz rendőrségtől megérkezett daktiloszkópiái lenyomat is tökéletesen egyezett az ujjonnan felvett bucaresti ujjlenyomattal, megtörtén és egykedvűen ismerte be, hogy ő az a híres világszavargó, aki négy évtized után kénytelen volt visszatérni szülőhazájába és megpróbál tisztességes kenyérkereső életmódjával megírja emlékiratait és megpróbálja tisztességes kenyérkeresettel is megbirkózni az élettel.

Betegsegélyzői bélyeg

drogéria aviația, okmány., szám a, posta bélyegek minden címletben állandóan kaphatók a betegsegélyzővel szembeni

Dobány-újszében

Zsebkésével életveszélyesen megsebesítette gazdatársát a falusi gazda

(ARAD.) A közeli Curtici községben súlyos sérüléssel végződő verekedés folyt le Pop Simion falusi gazdálkodó összevesztett Rachini Nicolae gazdátársával, akinek gyermekei állítólag valami rendetlenséget követtek el. A szóváltás verekedéssé fajult, amelynek hevében Pop Simion előrántotta kését és azzal többször mellbeszurta ellenfelét, aki vértől borítva eszméletlenül esett össze. A komoly sérüléseket szenvedett embert kórházba szállították, ahol gondos orvosi ápolás alá vették. Pop Simion tettének elkövetése után a község határában levő erdőbe menekült s később pedig begyalogolt Aradra, ahol felkeresett egy ügyvédet akivel elment az ügyészségre és jegyzőkönyvbe adta a verekedés lefolyását, hangsúlyozva, hogy önvédelemből használt gazdátársasa ellen kést. Az ügyészség letartóztatta a késelő gazdálkodót.

—o—

— Időnagytó. Most mutatták be Berlinben az új „időnagytó” segítségével készített tanítófilmet. Ez a készülék lehetővé teszi, hogy harmincezer, sőt hatvan ezer, némely esetben nyolcvanezer képet készítsenek egy másodpercig tartó folyamatokról. Így például harmincezer képből lehet megörökíteni a lehulló vízcsepp utját, ugyancsak harmincezer képből egy kristály széthasadását. Hatvan ezer kép örökíti meg a villanyfény eloltását, nyolcvanezer egy lövés elördülését.

Kézimunkázó háziasszonyok figyelmébe!

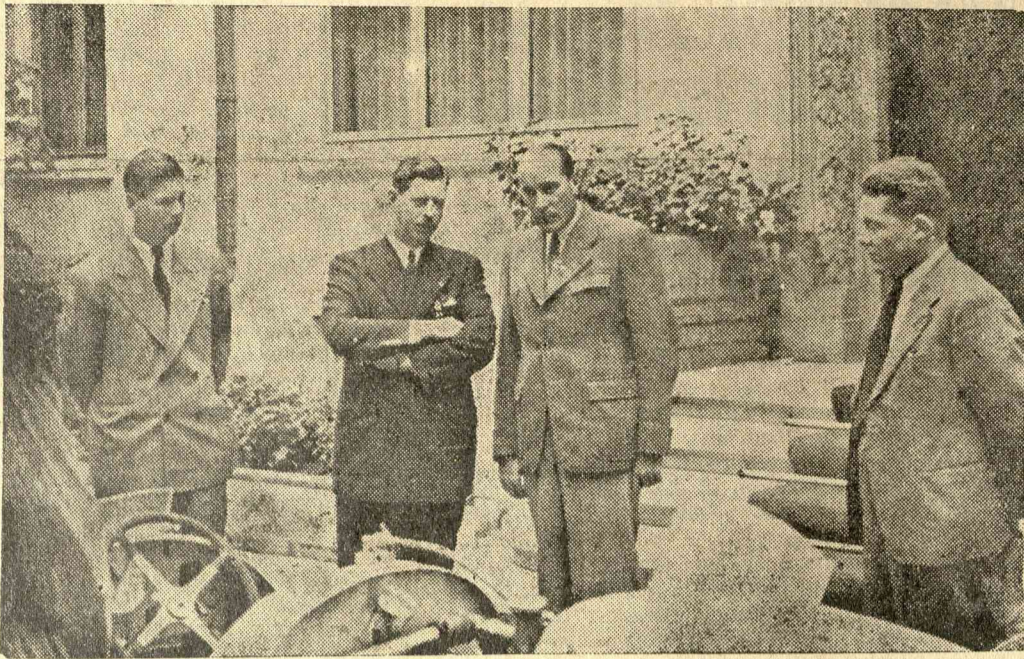
„PÁRISI DIVAT“

régi számai, amely tartalmaz 8 oldalt a kézimunkáról, azonkívül 1 külön nagy kézimunkaív, továbbá konyha receptek, kozmetika, asszonyi tanácsadó, gyermekápolás, hogyan szabjunk és varrjunk, stb., stb.

„PÁRISI DIVAT“ régi számai 3 Lei

Vidékre 10 különböző szám portóval együtt 40 lej. A pénz előzetes be- küldése után azonnal szállítjuk. (Utánvétellel nem küldünk.) Kapható és megrendelhető a

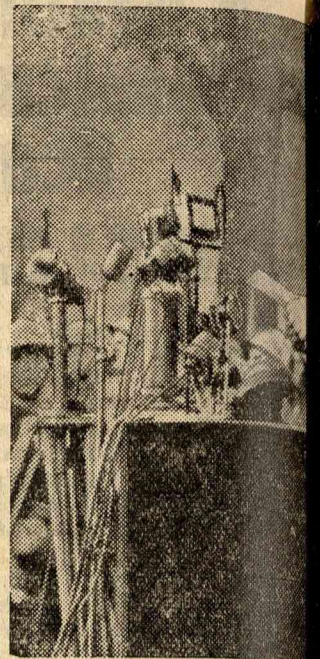
CULTURA HIRLAPIRODA
CLUJ, STRADA MEMORANDULUI 4.

II. Károly király Őfelsége és Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös érdeklődéssel hallgatják Hans von Stuck, a kiváló német versenyző magyarázatait arról a gépkocsiról, amellyel a nemzetközi viszonylatban is elsőrangú német versenyző a feleki hegyipályá-versenyt megnyerte és új rekordot állított fel.

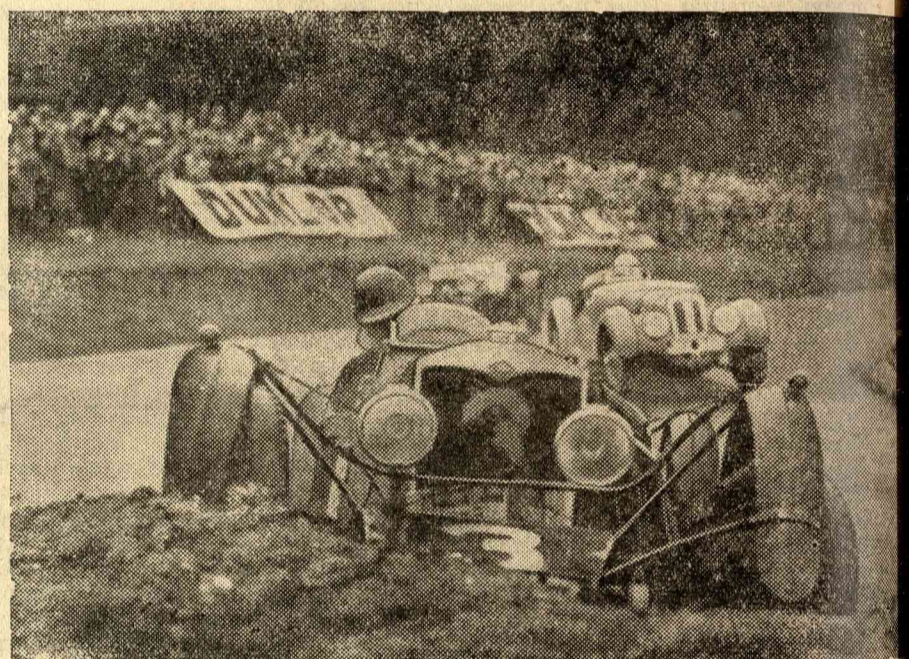
Megkoszorúzták Sándor jugoszláv király marseillei emlékművét, amelyet a négy év előtti merénylet emlékére emeltek.

Albert belga király emlékműve leplezése Párisban. III. Lipótszél az ünnepélyes aktuson.

Leszerelnek a rezervisták. A francia kormány arra való tekintettel, hogy a politikai helyzet kedvezőre fordult, elbocsájtotta behívott tartalékosait. Képpünkön egy leszerelésre induló zászlóalját mutatunk be.

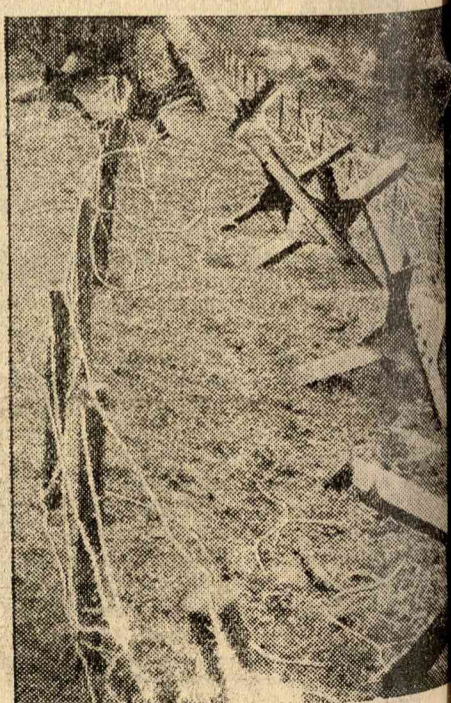
Szerencsés baleset. A londoni kristály palota helyén épült autópályán D. son neves angol versenyző nekiment az egyik fordulót szegélyező akadály. Szerencséje volt, mert nem csak megszuza a karambolt, de még a versenyt megnyerte.

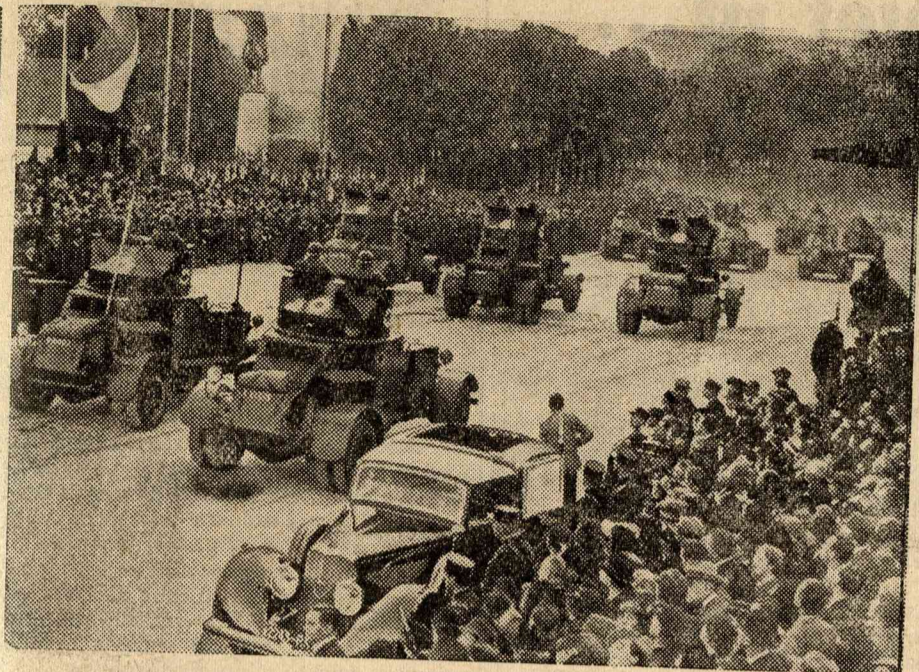
A Schöber-vonal futóárkai

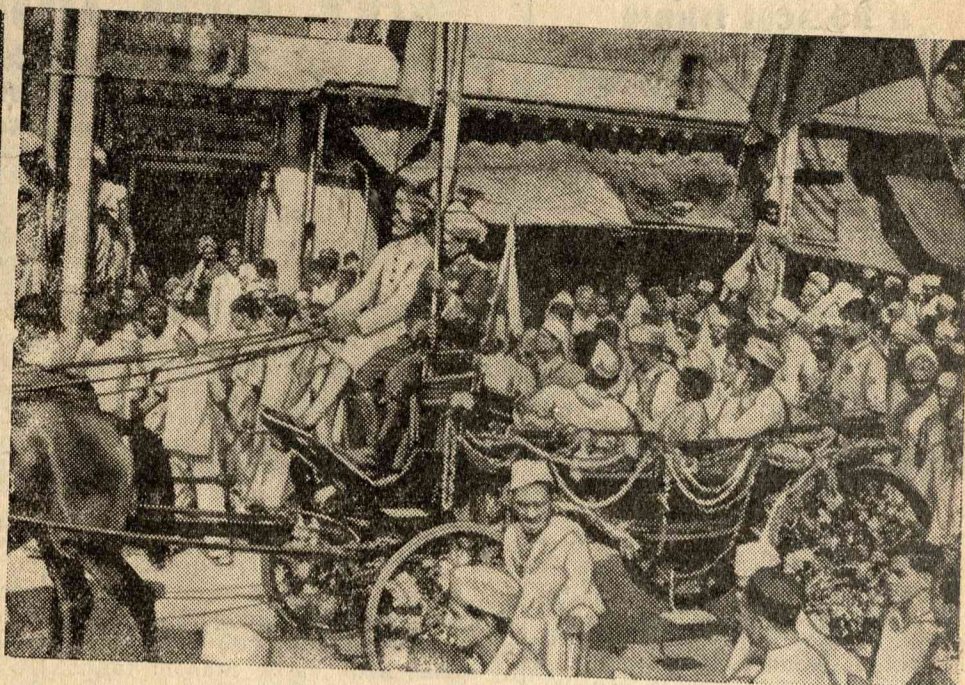
A Führer megnézi a Schöber-vonalat is. A rumburgi környék megtekintése közben sor került a Schöber-vonal megszemlélésére is. Ezt az érdekes vonalat az utóbbi két év alatt építették ki.

A Schöber-vonal drótakadályai.

Páncélkocsik felvonulása a III. Lipót király tiszteletére rendezett parádén.

A delhii kongresszus. Delhiben tartották meg az idei indiai kongresszust, amelynek elnökévé Acharya Narendra Devet választották meg. Az új elnököt ünnepélyes menetben viszik körül.

Forró munka hideg vízben. Ezek a japán katonák a Janőce folyó viziaknái után kutatnak. Elég forró munka, mert elég egy vigyázatlan mozdulat ahhoz, hogy egy rejtett aknárt megérintve felrobbantsanak és valamennyien a levegőbe repüljenek.

Teschenben nagy felvonulást rendeztek Rydz Smigly marsall látogatása alkalmából a lengyel szabad csapatok.

Császártól született Cirill nagyherceg, a Romanoff-ház tagja. Neuillyben meghalt Cirill nagyherceg volt cári háznak, a Romanoff-ház fejét Rangját most fia, Wladimir nagyherceg öröklé. Képünkön Cirill nagyherceget mutatjuk be olvasóinknak.

A Marosmegyei Nyugdíjasok Köz-és Magánalkalmazottak és Hadirokkantak Temetkezési egyesületének tisztikara, választmányi és felügyelő bizottsági tagjai: Középen az elnök, Bustya János, mellette jobbra Loszati Zsigmond alelnök, Makkai Endre titkár és Füredi Gyula választmányi tag. Az elnöktől balra: Szörtsey Endre alelnök, Trutia Iuliu pénztárnok és dr. Jakó Sándor választmányi tag. A felsősorban balról jobbra: Márkus János, Páll Tamás, Pethő Pál, Korányi Jakab, Zsigmond Pál, Bibó Sámuel, Baki Mihály, Gagy Ferenc, Both Károly és Catana Victor. Legalul Turcu Danila és Balázs József.

Fernando de Cruciatti, a híres olasz rendező és színművész, aki a kolozsvári Román Nemzeti Színházban sikerrel rendezte D'Annunzio világhírű darabját, — a Jorio leányát.

Holtan találták meg a tóban a községi iskola igazgató-tanítóját

(SATUMARE-SZATMÁR.) Megrendítő eset tartja izgalomban Aranyosmező község lakosságát. Pop Victort, az állami iskola igazgató tanítóját holtan találták meg annak a tónak hidja alatt, amely a Szatmár—nagysonkuti keskenyvágyú vasutat köti össze és amely hid 200 méter távolságra van az Erdősáda mellett lévő vashidtól. Pop Victor igazgató Erdősádrára indult egy fiúval, akit kisebb baleset ért. A tanító az ifjút „zért vitte az orvoshoz, hogy sebeit bekötözze Pop Victor este 8 órakor indult vissza egy barátja kíséretében falujába. Ettől a perctől kezdve senki nem tudott többé felvilágosítást adni róla, amidaddig, amíg tegnap holttestét a tóban meg nem találták. A tanító fején hatalmas seb tátongott a mely seb valószínűleg valamely kemény tárgy ütésétől származott és így a nyomozást végző csendőrségnek az a feltevése, hogy az igazgató-tanítót meggyilkolták. A csendőrség széles körben folytatja a vizsgálatot, annak megállapítása érdekében, hogy milyen körülmények között lelte halálát a községben és a környéken a népszerű igazgató-tanító

Az első autóbussz-lázadás Ausztráliában

(BRISBARA.) A maga nemében eddig még példátlan lázadást bonyolított le a Brisbane városa mögötti telepen fekvő Mangalora falu férfinépe. A falu lakossága már régóta tehetetlen dühvel szemléli, hogyan fosztja ki egy szélhámos társaság, amely keresztülvitte, hogy a hatóságok a banda tagjait bízzák meg a falu adókezelésével és bíráskodásával. Maga a polgármester és más hivatalos személyek is a bandához tartoztak és esztendőnk óta nyuzták a tehetetlen lakosságot, amely hiába fordult számtalanszor a protekciós társaság szétkergetése miatt a felsőbbeségekhez. Végül is teljesen megelégték a falubeliek ezt a helyzetet s várták az alkalmat, hogy minél előbb végrehajthassák régen megtervezett lázadásukat. Kapóra jött nekik egy utazótársaság, amely hatalmas autóbusszal érkezett a faluba s megszállt annak vendéglőjében. Hamarosan összeverődött a falubeliekből hat merész férfi. Az üresen hagyott autóbusszba beszálltak, egy hetedik pedig női ruhába öltözve a vezető mellé állt, mintha a kocsiiban ülőknek tartana előadást. Így robogtak a falun végig s mikor a község házához értek, villámgyorsan leugrártak, behatoltak az épületbe és fegyveresen kényszerítették az éppen tanácskozó szélhámosokat, hogy a kocsiába üljenek. Az autóbussz ezek után kirobogott a hegyekbe nyolcvan kilométer távolságra vitte el a társaságot, ott a szélhámosokat a falubeliek kiszállították és átadták egy sereg bányász-társaságnak, akik a remek bandát levítették a tárnákba és ot bezárták őket. Utközben gyakran találkoztak csendőrökkel, akiknek azonban nem tűnt fel a csíny, mert látták, hogy a tájékoztató „nő” kézzel-lábbal magyaráz. A merénylők ezután visszatértek a faluba, majd azon keresztül a tengerpartra hajtottak bejutottak Brisbane kikötőjébe és szétszéledtek a hajókon, melyekkel el is utaztak és önként lemondottak állásaikról, úgy, hogy a merénylet teljes egészében sikeresnek mondható. A tartományi vezető is jobban meg fogja nézni ezentúl, kit alkalmaz bírónak és adószerdőnek a falvakba.

Súlyosan összeharapta a kutya a falu török lakóját

(CONSTANTA.) Scheabin Nasurla török embert a közeli Azaplac községben miközben hazafelé tartott, megtámadta a tartó láncról elszabadult házőrző kutya és a szerencsétlen embert testén több helyen megharapta. A község lakói segítségére siettek és csak nagy nehezen menthették ki szorongatott helyzetéből. Scheabin súlyos sérüléseket szenvedett a kutya harapásai következtében. Beszállították a kórházba, ahol az orvosok műtétet hajtottak rajta végre s bár állapota életveszélyes, remélik, hogy felgyógyul. A kutya gazdája ellen a hatóságok megindították az eljárást.

Az óra egyet üt...

Félnap a katonai törvényszéken, ahol kicsik, nagyok remegő szívvel állanak a fészület előtt és az Igazság istennője rejtélyesen mosolyog

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Egy láthatatlan kéz lenyomja a bírák szobájába vezető kilincset. A kilincset lassan sülyed alá. A szobából beszélgetés-fosztlányok szűrődnek ki. A padról három katona felugrik; a kora reggel bevetődő napfényben megcsillan feltűzőt szuronyuk Tisztelegnek A bíróság bevonul. Az elnök helyet foglal, mindenkinek a szemé az ajtót lesi, amelyen ebben a pillanatban lép be egy sápadt fiú. Elfoglalja helyét a vádlottak számára fenntartott elkerített helyen. Az elnök csendben halkán zengeni kezd. A tárgyalás megkezdődött.

Egy hónap a szívélyes meghívásért
A legény, Boanca Gavriļ kolozs megyei Ghiula községbeli lakos, azzal van vádolva, hogy tiszteletlenül nyilatkozott a katonai előkészítő intézményről és szidalmazta Vasile Stanoiu tanítót, aki az ottani előkészítősök vezetője volt.

— Igaz-e? — kérdezi az elnök.
— Igaz!
— Mit mondtál neki?

A vádlott alapos káromkodást kanyarít ki. Szó van benne a Husvétől, az összes szentekről és a tanító ur tiszteletreméltó nagymamájáról. A törvényszék derülten fogadja a vádlott kitörését és őszinte beismerő vallomását. Utánamégkiderült az is, hogy a tanító vissza akarta hívni a káromkodás után eliramodott Boancat és utána kiállt: — Gyere ide!

— Gyere ide te, ha mersz és tedd be a lábad a mi uccánkba! — válaszolta a fiú, akit a törvényszék tiszteletlenül magatartásáért egyhónapi elzárásra ítelt.

Törvény előtt az „apostol”
A következő vádlott Codrea Nicolae ellen azert indítottak eljárást, mert egy házkutatás alkalmával propaganda-iratokat találtak lakásán. Az elnök megkérdezi, hogy régebben milyen politikát folytatott.

— Harcoltam a rossz ellen és az igazságot akartam vinni győzelemre! — mondja nagy páthosszal, de az ügyész kideríti, hogy a betiltott legionista mozgalmat ismertette ilyen kerülő uton. De az is kiderül, hogy a propaganda iratok nagyon régiiek voltak — és ezen az alapon a törvényszék büncselekmény hiányában felmenti.

Ha a zászló színei merőlegesen vannak elhelyezve

Mihut Ilie, a bihormegyei Gyepes község baptista prédikátora nemrégiben új zászlókat készíttetett a baptista imaház számára. A zászlót a gyermekei állították össze, mintának pedig az iskola zászlóját tekintették, de hogy hogy nem, a zászló színeit nem vízszintesen, hanem függőlegesen helyezték el a fenyőfából készült zászlórudra. Ez szemé szurt a községben ellenőrző körutón járó jegyzőnek, aki nyomban eljárást indított Mihut ellen a román nemzeti zászlóval szembeni tiszteletlenség miatt. A tárgyalás folyamán kiderült a prédikátor jóhiszeműsége — és a törvényszék rövid tárgyalás után fel-

is menti.

Drágába kerültek az eucharisztikus jelvények

A következő vádlott Rublj Katalin azonban már nem volt ilyen szerencsés. Mint sok más katolikus nő, ő is részt vett a budapesti eucharisztikus kongresszuson, ahonnan hát jelvényt hozott haza. Kettőt gyermekeinek adott, egyet megtartott magának, hármát pedig barátnőinek osztogatott szét. A jelvényt fel is tette, de ez let, a veszte, mert falujának, a mármaros megyei Kistécső községnek csendőre azt elköbözta és meg nem engedett jelvények viselése miatt eljárást is indított ellene. A tegnapi megtartott katonai törvényszéki tárgyaláson védője azzal az indokkal, hogy a jelvények kizárólag csak vallási jellegűek, felmentést kért. A törvényszék azonban megállapítva, hogy azoknak az országban való viselése tilos, kétezer lej pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottat, akinek ilyen módon sokba kerültek az ajándéknak szánt jelvények.

A végrehajtó ur és a boci

Tomoioga Ioant szólítja az elnök. Őszhaju idős parasztember topog be és megható hangon kezdi mesélni bocijának történetét. Hatszáz lej kifizetetlen adója volt, amiért Andreica Gheorghe végrehajtó foglalni jött. A végrehajtó először összeszedte ünneplő ruháit és éppen ki akart menni a házból, amikor böggést hallott. Alaposabban körülnézett és az egyik kamrában kis borjut látott bekötve. Szó nélkül oldani kezdte a kötőféket, amikor kirohant az öreg és a házból levő unokája, ráhajolt a bocira és keservesen sirni kezdett. A végrehajtó mindezek ellenére megpróbálta kicipelni a borjut. De nem lehetett, vagy talán nem is akarta. Sirt a gyermek böggött a boci, szemé törölgette az öreg. A végrehajtó kissé tévovázott azután otthagya mindhármukat és bejelentette az esetet a csendőrségnek. Tomoioga ellen megindult az eljárás hatóság elleni erőszak címén.

A bírák láthatólag megindultan hallgatták a boci történetét. Kihallgatták a végrehajtót, átnézték az iratokat és csakhamar megállapították, hogy az öreget semmiféle büncselekmény nem terheli. Fel is mentették azonnal.

Az óra egyet üt

Más ügyek következnek. Nagy ügyek. Sok a tanu, a védőügyvédek kipirosodva magyaráznak, hadonásznak, az elnök az iratcsomókat kutatja és jegyez. Mindenki sorra kerül. Kicsi, nagy egyformán remegő, dobogó szívvel áll a fészület előtt. A törvény kutat, vádol, büntet és megbocsát. Az óra ingája lassan lengeti ércstestét balról-jobbra. Jobbról-balra. Mikor a nap magasan jár, kiürül a terem. A folyosón csak a füst kering és a cigaretta csonkok parázslanak. Az óra egyet üt. Ismét eltelt egy nap. Az egyik ajtó felett Justitia istennő kezében a mérleggel, bekötött szemmel rejtélyesen mosolyog. (m.)

A vacaresti börtönből megszökött veszedelmes gonosztevő volt a gyulafehérvári lövöldözők egyike

(ALBAJULIA-GYULAFEHÉRVÁR.)

Részletesen beszámoltunk annak a vakmerő támadásnak és uccai lövöldözésnek a részleteiről, amelynek szenvedő áldozata Stefan Seusan gyulafehérvári rendőr lett, akit hivatalos kötelessége teljesítése közben revolverlövéllyel súlyosan megsebesített két veszedelmes menekülni igyekvők gonosztevők egyike. A két gonosztevő a Szászsebesen, az erdészeti hivatal pénztárában megkísérelt betörés elkövetése után az őket üldöző rendőrség és csendőrség elől Gyulafehérvárra menekült, ahol Seusan Stefan rendőr igazolásra szökött fel őket, annak a falusi parasztszasszonynak a feljelentése alapján a két vakmerő betörő a menekülésük közben az országuton szintén ki akart rabolni. Megirtuk azt is, hogy a betörők egyike egérvutát nyert Gyulafehérváron is, míg a másik már nem tudott kiszabadulni az öt üldöző rendőrök gyűrűjéből és öngyilkosságot követve el ugyanazzal a revolverrel, amellyel életveszélyesen megsebesítette Seusan rendőrt, föbe lötte magát.

A bevezetett nyomozás során az öngyilkossá lett rabló zsebében Constantin Orleanu nevére kiállított személyazonossági igazolványt találtak, amely szerint a nevezett Bucurestiben a Batistei ucca 15. szám alatt lakott. A rendőrségnek az volt a feltevése, hogy ez a személyazonossági igazolvány vagy hamis, vagy pedig lopott. Ez a feltevés alaposnak is bizonyult, mert a további nyomozás során megállapítást nyert, hogy a rendőr merénylője nem Orleanu Constantin hanem Octavian Codaia a fogarás megyei Berivoi községből származó veszedelmes gonosztevő. Codaia Octavian már eddig is nagyszámu büncselekményt követett el, legutóbb pedig Vacarestiben ült, hogy kitöltse 10 évi súlyos börtönbüntetését. A vacaresti börtönből a gonosztevő betegséget színlelt, belső fájdalomokról panaszkodott miert is beutalták a börtön kórházába, ahonnan egy őrizetlen pillanatban megszökött Bucurestiből való elmenekülése után Sibiuban — saját bevallása szerint — öt betöréses lopást követett el és az ily módon szerzett zsákmányból tartotta fenn magát. A rendőrségnek az a feltevése, hogy Codaia Octavian lelkiismeretét az önként bevallott öt betörésen kívül még számos büncselekmény is terheli.

A veszedelmes gonosztevő, aki az öngyilkosság során súlyos fejsérülést szenvedett, most már tul van az életveszélyen és az orvosi vélemény alapján a kórházból már át is szállították a gyulafehérvári ügyészség fogházába, ahol szigorú őrizet alatt tartják, nehogy másodszer is megszökhessen. Seusan Stefan rendőr állapota a végrehajtott orvosi műtét után lényegesen javult és ma már a közbiztonság öre is tul van az életveszélyen. Codaia átkutatott holmija között számos éles és páncélszekerény megnyitására is alkalmas betörőszerszámot találtak, amelyeket a rendőrség lefoglalt és bünelként átadott a gyulafehérvári ügyészségnek, amelyek távirata alapján az elvetemült gonosztevő rövidesen bírái előtt fog számot adni a sorozatos büncselekményekről.

Tökéletes eleganciát nyújt

CZINK

által tisztított és festett ruha